

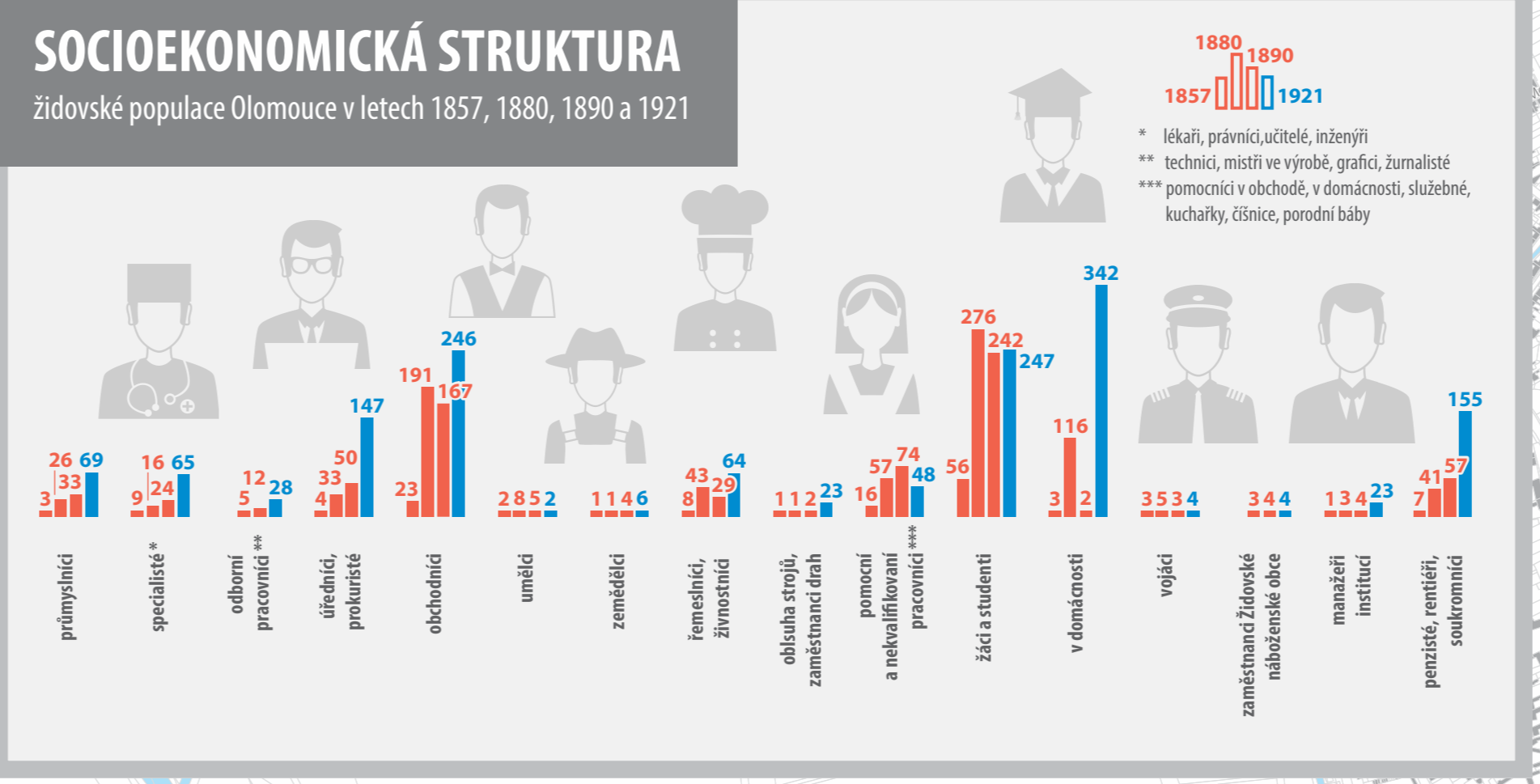
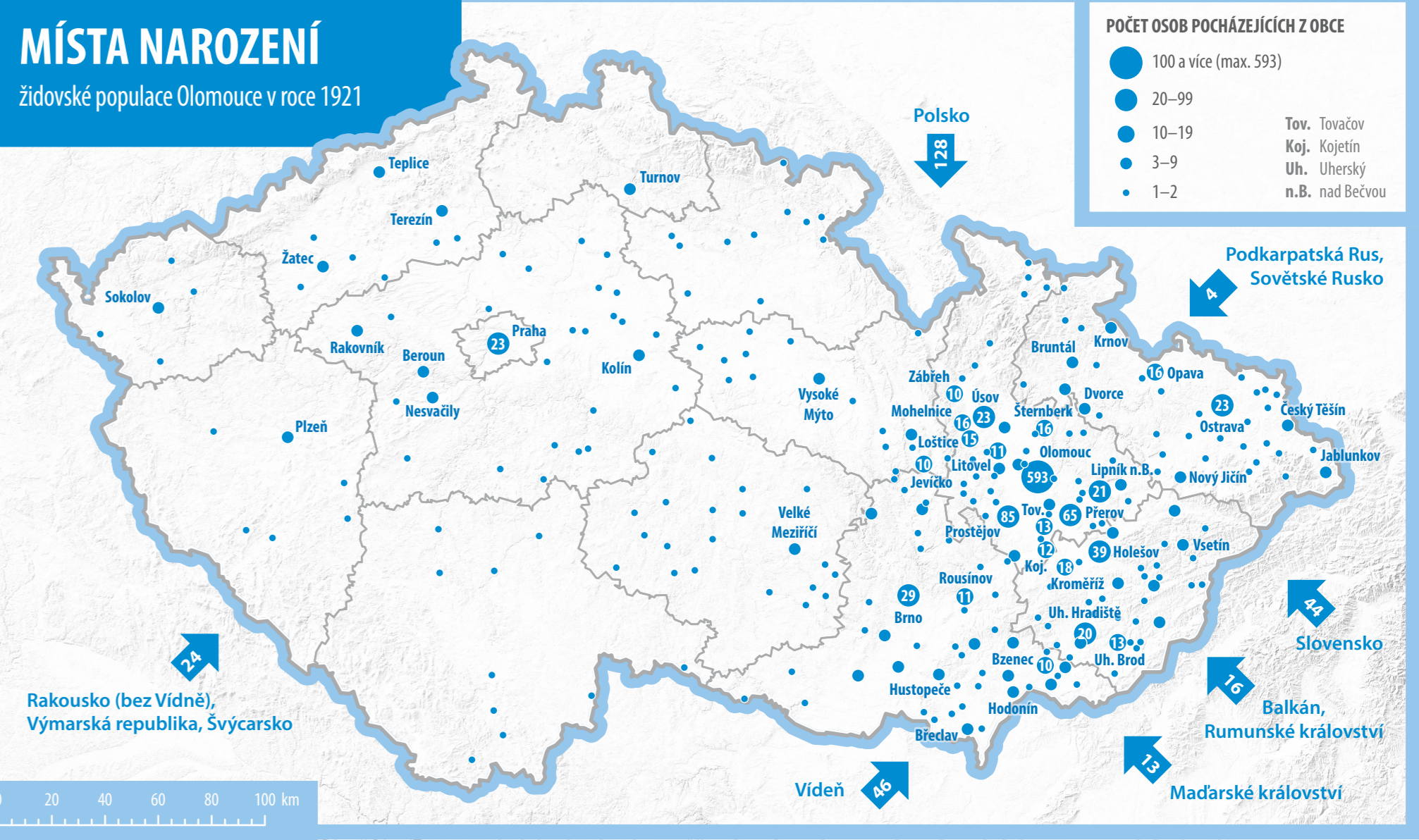
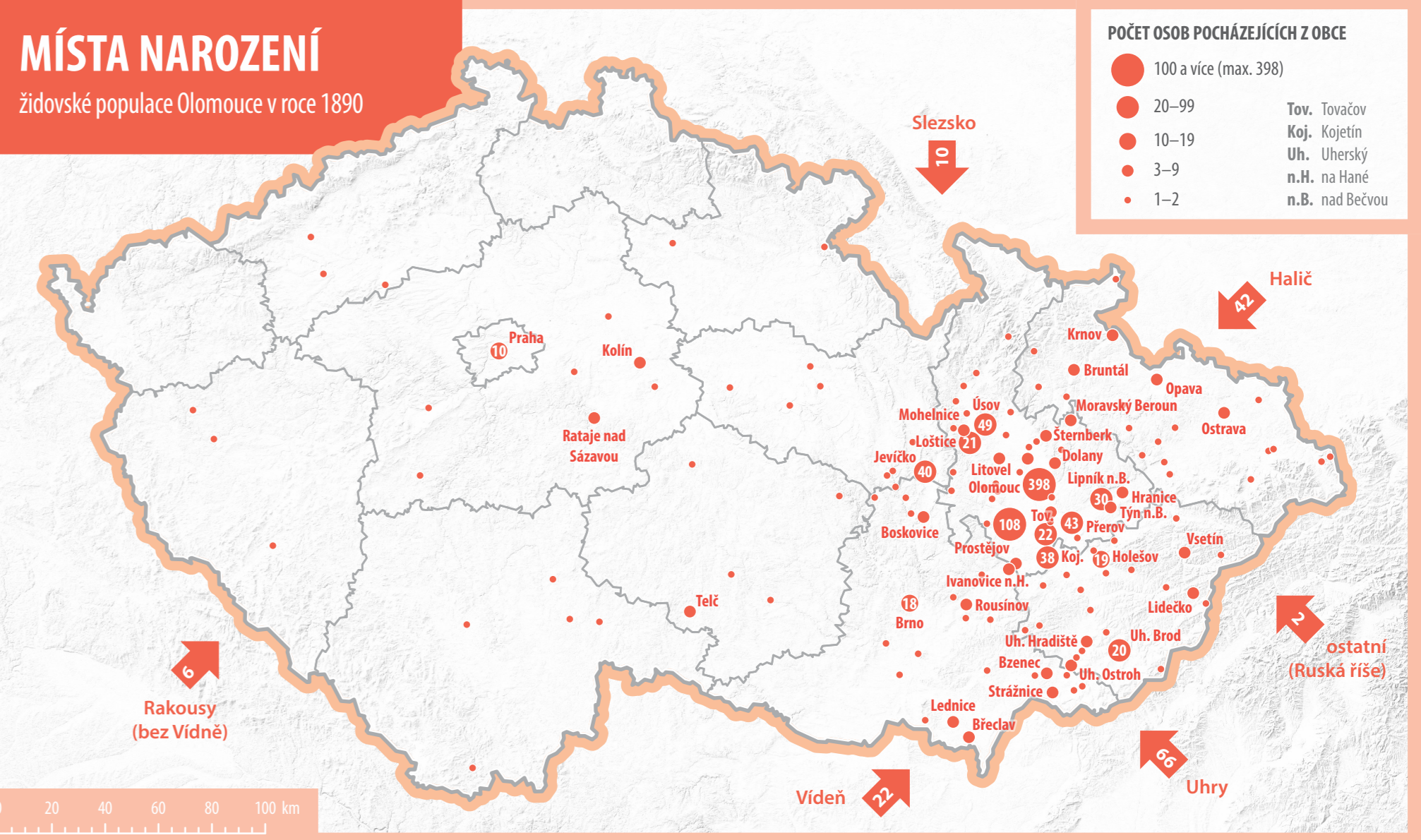
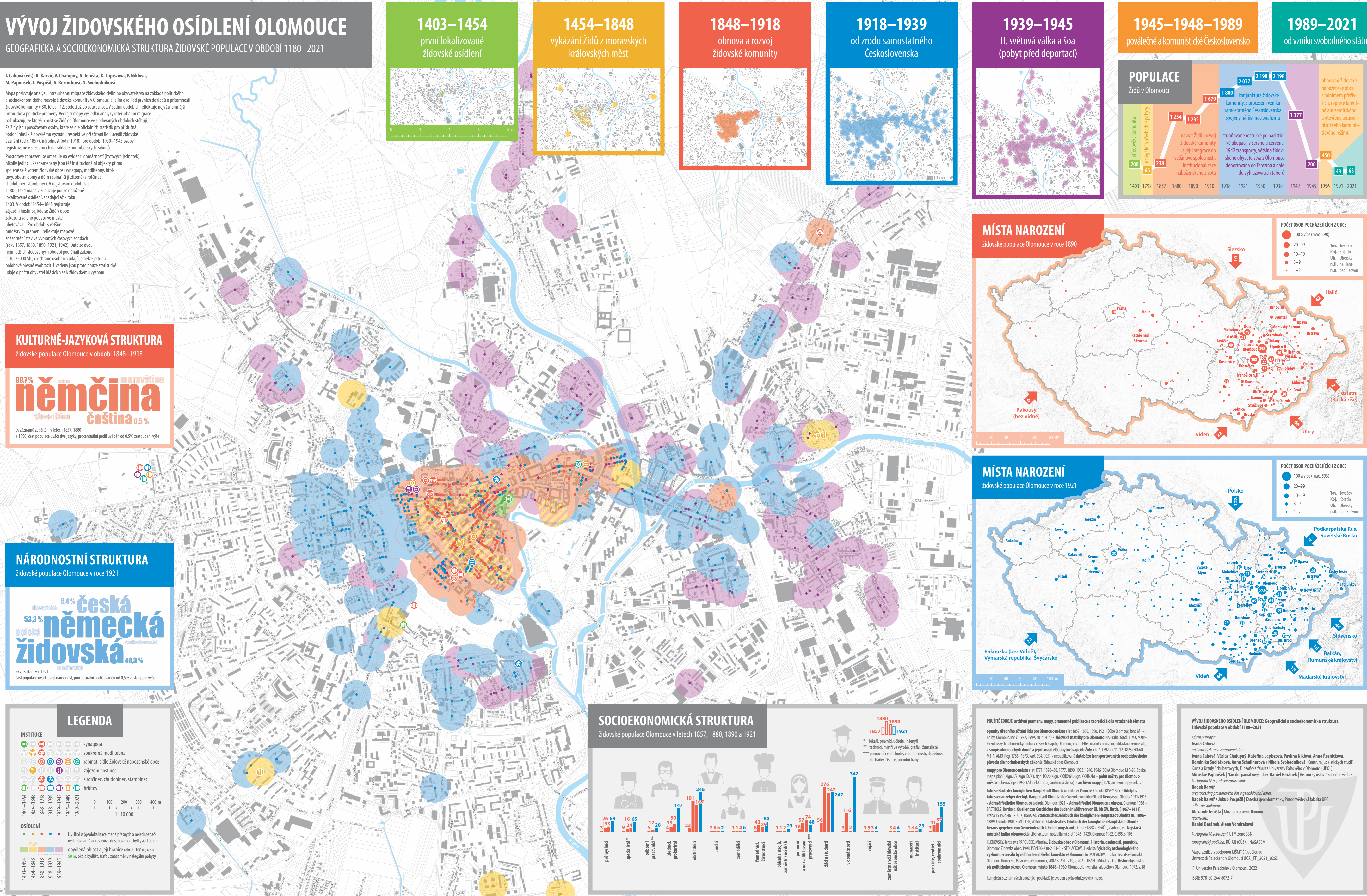
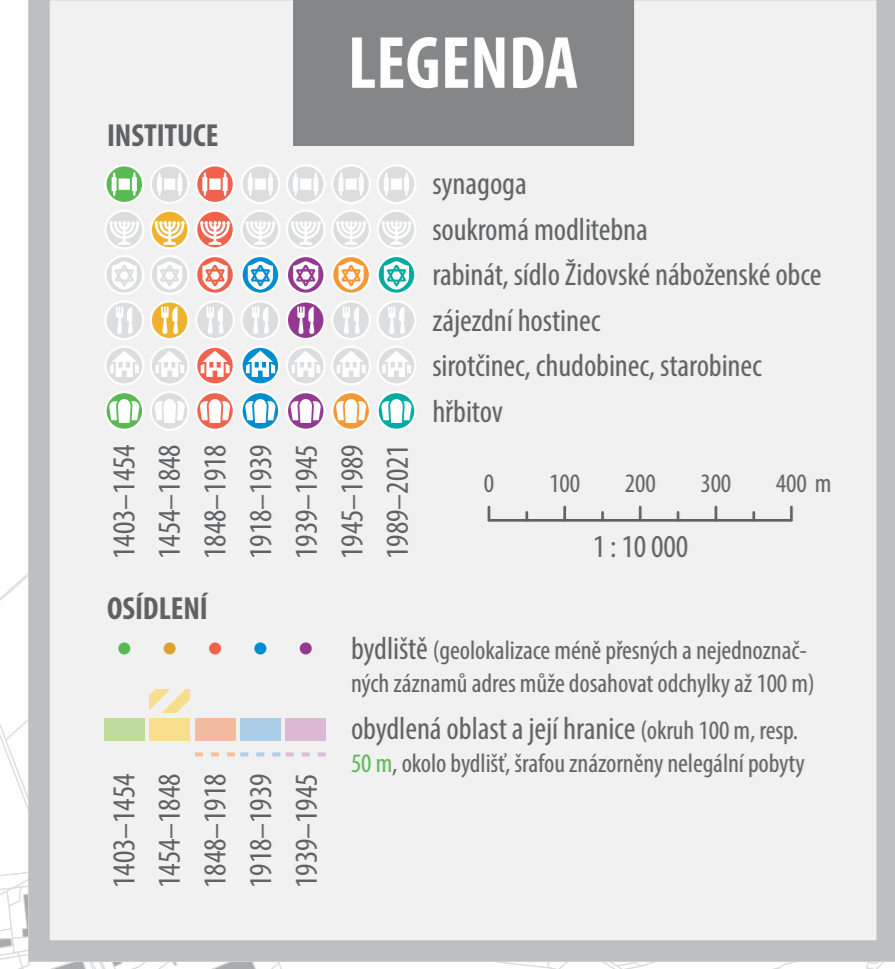
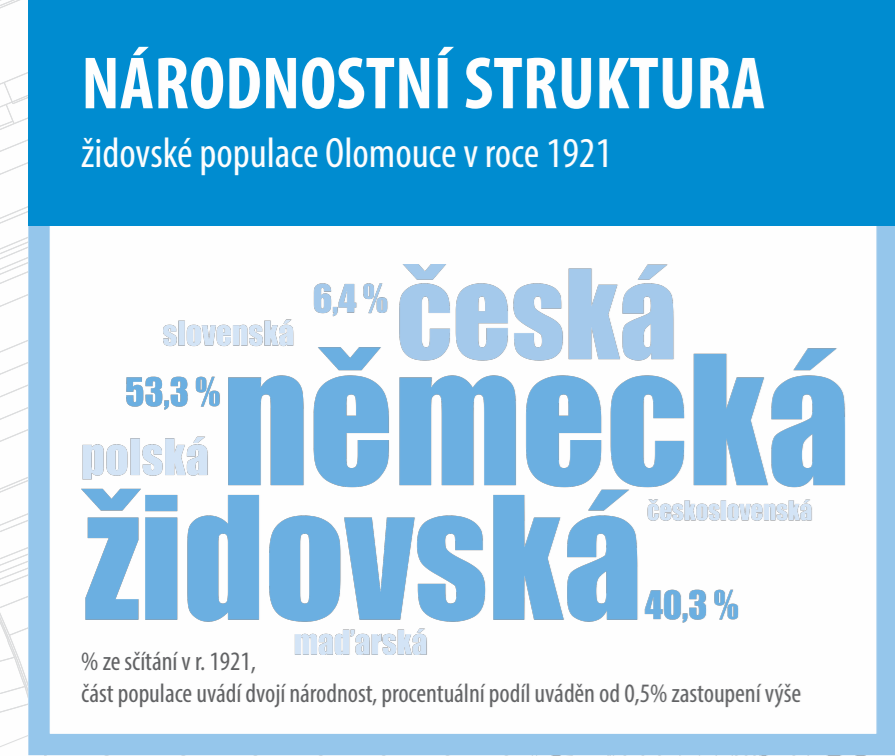
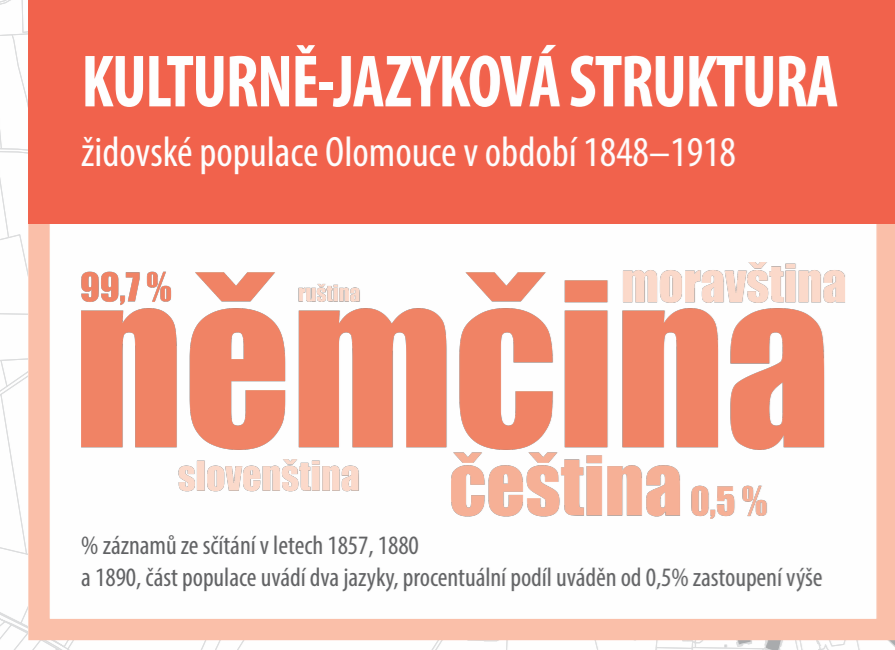
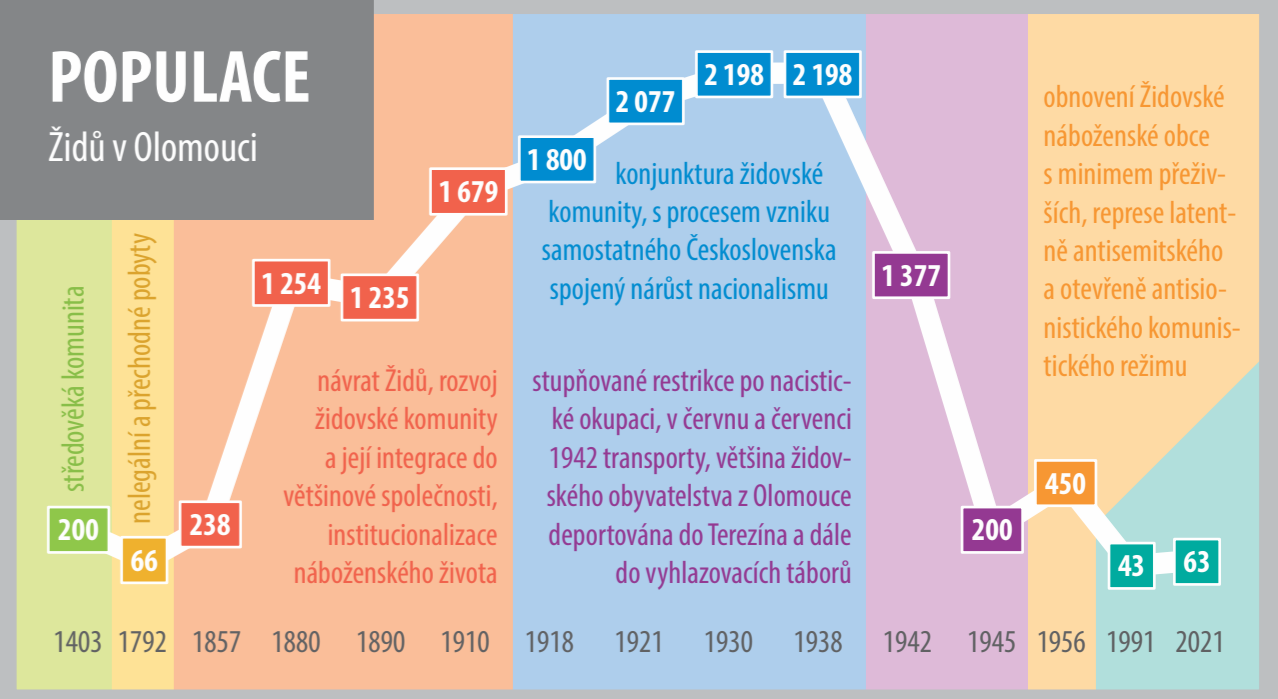
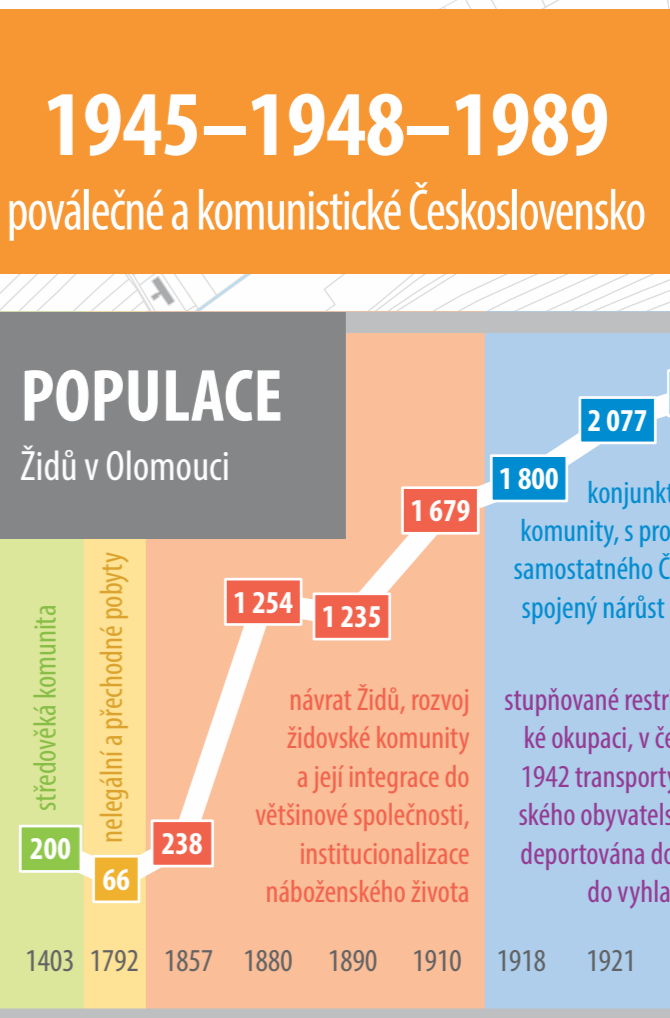
VÝVOJ ŽIDOVSKÉHO OSÍDLENÍ OLOMOUCE

GEOGRAFICKÁ A SOCIOEKONOMICKÁ STRUKTURA ŽIDOVSKÉ POPULACE V OBDOBÍ 1180–2021

I. Cahová (ed.), R. Barvíř, V. Chalupný, A. Jeništa, K. Lapizová, P. Niklová, M. Papoušek, J. Pospíšil, A. Rezníčková, N. Svobodníková

Mapa poskytuje analýzu intraurbaní migrace židovského civilního obyvatelstva na základě politického a socioekonomického rozvoje židovské komunity v Olomouci a jejím okolí od prvních dokladů o přítomnosti židovské komunity v 80. letech 12. století až po současnost. V sedmi obdobích reflektuje nejvýznamnější historické a politické proměny. Vedlejší mapy výsledky analýzy interurbaní migrace pak ukazují, ze kterých míst se Židé do Olomouce ve sledovaných obdobích stěhují. Za Židy jsou považovány osoby, které se dle oficiálních statistik pro příslušná období hlásí k židovskému vyznání, respektive při sčítání lidu uvedli židovské vyznání (od r. 1857), národnost (od r. 1918), pro období 1939–1945 osoby registrované v seznamech na základě norimberských zákonů.

Prostorové zobrazení se omezuje na evidenci domácností (bytových jednotek), mlhových jednotek. Zaznamenaný jsou též institucionální objekty přímo spojené se židovskou obcí (synagoga, modlitebny, hřbitovy, obecní domy a dům rabína) či jí zřízené (školnice, chudobinec, starobinec). V nejstarším období let 1180–1454 mapa vizualizuje pouze doložené lokalizované osídlení, spadající až k roku 1403. V období 1454–1848 registruje zájezdní hostince, kde se Židé v době zájazy trvalého pobytu ve městě ubytovali. Pro období s větším množstvím pramenů reflektuje mapové znázornění stav ve vybraných časových sondách (roky 1857, 1880, 1890, 1921, 1942). Data ze dvou nejmladších sledovaných období podléhají zákonu č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, a netřže je tudíž veřejně přístupné vykazují. Uvedeny jsou proto pouze statistické údaje o počtu obyvatel hlásících se k židovskému vyznání.

POUŽITÉ ZDROJE: archivní prameny, mapy, prameně publikace a teoretická díla zveřejněná k tématu operativní úředního sčítání lidu pro Olomouc město: let 1857, 1880, 1890, 1921 (SOA Olomouc, fond M 1-1, Kenby, Olomouc, inv. č. 3972, 3999, 4014, 414) - židovské matky pro Olomouc (NA Praha, fond HBMA, Matky židovských náboženských obcí v českých krajích, ubytovných židů 4, 4, 7, 1792 a k 11, 12, 1828 (SKM), M 1-1, AMO, Reg. 1786-1873, inv. 904, 905) - republikační databáze transportovaných osob židovského původu dle norimberských zákonů (Židovská obec Olomouc)

mapy pro Olomouc město: let 1771, 1820–30, 1877, 1890, 1923, 1940, 1946 (SOA Olomouc, M 3-26, Šikha map a plán, sign. 47, sign. 0/23, sign. 0/20), sign. XXXIV/4, sign. XXXI/2b) - polní náčrty pro Olomouc město dle let 1939 (Zářek Otrava, soukromá sbírka) - archivní mapy (ÚÚZ, archivmapy.cz)

Adress-Buch der königlichen Hauptstadt Olmütz und ihrer Vororte. Olmütz: 1859/1895 - Adolphs Adressenregister der kgl. Hauptstadt Olmütz, der Vororte und der Stadt Neugasse. Olmütz: 1911/1913 - Adress-Verzeichnis der königlichen Hauptstadt Olmütz und ihrer Vororte. Olmütz: 1938 - BREITHOFF, Berthold. Quellen zur Geschichte der Juden in Mähren von XI. bis XV. Jhrdt. (1067–1411). Praha 1935, č. 461 - KUJ, Hans, ed. Statistisches Jahrbuch der königlichen Hauptstadt Olmütz III, 1896–1899. Olmütz: 1901 - MÜLLER, Wilhelm. Statistisches Jahrbuch der königlichen Hauptstadt Olmütz herausgegeben von Gemeindevorstand L. Einleitungsband. Olmütz: 1888 - SPILK, Vladimír, ed. Nejstarší městská kniholomoucká (Libera actum notabilium) z let 1343–1420. Olomouc: 1982, č. 695, s. 105

KLEINOVSKÝ, Jaroslav a PÁPOUSEK, Miroslav. Židovská obec Olomouc. Historie, osobnosti, památky Olomouc: Židovská obec. 1998. ISBN 80-238-2121-0 - SEJKŮVÁ, Hedvika. Výsledky archeologického výzkumu v areálu bývalého jezuitského konviktu v Olomouci. In: MACÁNKOVÁ, J. a kol. Jezuitský konvikt. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2002, s. 201–219, s. 202 - TRAPL, Miroslav a kol. Historický místopis politického okresu Olomouc město 1848–1960. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 1972, s. 18

Kompletní seznam všech použitých podkladů je uveden v příloze zprávy k mapě.

VÝVOJ ŽIDOVSKÉHO OSÍDLENÍ OLOMOUCE: Geografická a socioekonomická struktura židovské populace v období 1180–2021

edice připravila: **Ivana Cahová** archivní výzkum a zpracování dat: **Ivana Cahová, Jaroslav Chalupný, Kateřina Lapizová, Pavlína Niklová, Anna Rezníčková, Dominika Sedláčková, Anna Schallnerová a Nikola Svobodníková** | Centrum jazykových studií Kurta a Ursuly Schubertových, Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci (UPO), **Miroslav Papoušek** | Národní památkový ústav, **Daniel Baránek** | Historický ústav Akademie věd ČR kartografická a grafická zpracování: **Radek Barvíř** | zpracování prostorových dat a geolokalizace adres: **Radek Barvíř a Jakub Pospíšil** | kateřina gesign/milano | Přírodovědecká fakulta UPOL odborní spolupráce: **Alexandr Jeništa** | Muzeum umění Olomouc recenzenti: **Daniel Baránek, Alena Vondráková** kartografické zobrazení: UTM Zone 33N topografický podklad: RUJAN (ČÚZK), NASADEM Mapa vznikla s podporou MŠMT ČR udelenou Univerzitě Palackého v Olomouci (IGA_FF_2021_026). © Univerzita Palackého v Olomouci, 2022 ISBN: 978-80-244-6072-7